

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่อดีตพนักงานธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย
ตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช.^๑

ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ลับ^๒ ที่ ธอท.ทบ.(พิเศษ.ว.) ๒๔๓/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า

๑. สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือถึงธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย (ธนาคารฯ) แจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติชี้มูลความผิดแก่อดีตพนักงานของธนาคารฯ จำนวนสามราย ได้แก่ นาง ส. นาย อ. และนาย ฐ. กรณีอนุวัติสินเชื่อโดยมีการเรียกรับเงินเป็นค่าดำเนินการจากลูกค้าธนาคารฯ โดยทุจริต และทุจริตในการเบิกเงินสินเชื่อจนครบถ้วนทั้งที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ดังนี้

(๑) กรณีการเรียกรับเงินเป็นค่าดำเนินการจากลูกค้าธนาคารฯ การกระทำของ นาย อ. มีมูลความผิดทางอาญารฐานเป็นพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ฐานเป็นพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจหน้าที่โดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่องค์กร บริษัท หรือหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่น และฐานเป็นพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต ตามมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่ หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่โดยมิชอบเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริต และฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ตามมาตรา ๑๗๒ และมาตรา ๑๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และมีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละ และประพฤติตนอยู่ในความสุจริต กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรม หรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ ฐานไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง แบบแผน ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานของธนาคาร และต้องสนใจในระเบียบปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการในหน้าที่ของตน ฐานเรียกร้อง หรือรับสินบน สิ่งล่อใจ สิ่งตอบแทนในรูปแบบใด ๆ เพื่อให้ได้รับการปฏิบัติเป็นพิเศษที่อาจทำให้เกิดความไม่เหมาะสมและก่อให้เกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติหน้าที่ ฐานกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดกฎหมาย และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามข้อ ๔๙.๓.๘ ข้อ ๔๙.๓.๑๑ ข้อ ๔๙.๖.๔ ข้อ ๔๙.๗.๗ และข้อ ๔๙.๗.๘ แห่งข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยการทำงานและสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างของธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑

^๑ ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๐๔/๒๓๓ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^๒ ต่อมาธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยได้มีหนังสือ ที่ ธอท.ทบ. ๓๔๔/๒๕๖๗ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๗ ยกเลิกชั้นความลับ

(๒) กรณีเบิกเงินสินเชื่อกับธนาคารทั้งที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่านาง ส. นาย อ. และนาย ฐ. ได้กระทำความผิดในทางอาญาตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาในทางอาญาไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาตกไป แต่การกระทำของนาง ส. นาย อ. และนาย ฐ. มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เสียสละและประพฤติตนอยู่ในความสุจริต กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อย่างใดอันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมหรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ ฐานไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับระเบียบ คำสั่ง แบบแผน ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานของธนาคาร และต้องสนใจในระเบียบปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการในหน้าที่ของตน ฐานกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดกฎหมาย และฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามข้อ ๔๙.๓.๘ ข้อ ๔๙.๓.๑๑ ข้อ ๔๙.๗.๗ และข้อ ๔๙.๗.๘ แห่งข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘๖

ดังนั้น จึงขอให้ธนาคารฯ พิจารณาลงโทษทางวินัยแก่พนักงานของธนาคารฯ จำนวนสามราย ตามมาตรา ๙๑ (๒) และมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก และขอให้ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจเพื่อให้มีการชดเชยค่าเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. ธนาคารฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่พนักงานของธนาคารฯ จำนวนสามราย ซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วนั้น จะต้องเป็นไปตามข้อกฎหมายที่สำคัญสามประการ

(๑) ต้องมีข้อบังคับของธนาคารฯ ที่กำหนดให้ธนาคารฯ พิจารณาลงโทษทางวินัยแก่พนักงานที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วได้ ซึ่งข้อเท็จจริงปรากฏว่า มีพนักงานรายนาย อ. ซึ่งธนาคารฯ ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกไปแล้วตั้งแต่วันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ในมูลเหตุอื่นและในขณะที่นาย อ. พ้นจากตำแหน่งนั้น ธนาคารฯ ยังไม่มีข้อบังคับที่กำหนดให้ธนาคารฯ ลงโทษพนักงานซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วได้ กรณีจึงไม่อาจลงโทษไล่ออกซ้ำอีกได้ ส่วนพนักงานอีกสองราย ได้แก่ นาง ส. ได้พ้นจากตำแหน่งโดยเหตุเกษียณอายุตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ และนาย ฐ. ได้พ้นจากตำแหน่งโดยลาออกตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ซึ่งในขณะนั้นธนาคารฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยการทำงานและสวัสดิการของพนักงานและลูกจ้างธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๖ โดยเพิ่มข้อ ๕๖/๓ เพื่อกำหนดให้สามารถลงโทษทางวินัยพนักงานซึ่งพ้นจากตำแหน่งไปแล้วได้

(๒) ต้องเป็นไปตามเงื่อนไขข้อ ๕๖/๓ แห่งข้อบังคับธนาคารฯ ฉบับที่ ๘๖ กำหนดไว้ คือ อดีตพนักงานจะต้องถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้ก่อนพ้นจากตำแหน่ง และจะต้องเริ่มดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งและต้องสั่งลงโทษภายในสามปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดอดีตพนักงานว่ามีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๔๙.๓.๘ ข้อ ๔๙.๓.๑๑ ข้อ ๔๙.๗.๗ และข้อ ๔๙.๗.๘ แห่งข้อบังคับธนาคารฯ ฉบับที่ ๘๖ ซึ่งข้อบังคับดังกล่าวกำหนดเป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง กรณีจึงเป็นประเด็นปัญหาว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจชี้มูลการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้หรือไม่

(๓) กรณีที่จะได้รับยกเว้นไม่ต้องดำเนินการสอบสวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง นั้น คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องมีมติชี้มูลความผิดที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจ ซึ่งจะถือเอารายงานและความเห็นที่มีมติชี้มูลเป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยได้โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีกตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ โดยธนาคารฯ เห็นว่า ความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลมิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกันอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีกทั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า พนักงานของธนาคารฯ ทั้งสามรายไม่มีความผิดทางอาญา ธนาคารฯ จึงไม่อาจถือเอารายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแก่อดีตพนักงานทั้งสามรายดังกล่าวได้ ธนาคารฯ จึงพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามข้อบังคับธนาคารฯ พร้อมแจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบ อันเป็นการดำเนินการที่สอดคล้องกับคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๑๐๓๗/๒๕๕๘ และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาในเรื่องเสร็จที่ ๑๔๐๓/๒๕๖๔

๓. ต่อมา สำนักงาน ป.ป.ช. มีหนังสือถึงธนาคารฯ ยืนยันมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ธนาคารฯ พิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยอดีตพนักงานทั้งสามราย โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก หากไม่ดำเนินการให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายหรือกระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง

๔. ธนาคารฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้ยังมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายและเพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นไปโดยถูกต้องและชอบด้วยกฎหมาย จึงขอหารือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาดังนี้

(๑) การชี้มูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงแก่อดีตพนักงานของธนาคารฯ จำนวนสองราย ได้แก่ นาง ส. และนาย ธ. อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตฯ ซึ่งธนาคารฯ ต้องถือเอารายงานและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยเพื่อพิจารณาโทษทางวินัยแก่พนักงานของธนาคารฯ โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีกหรือไม่ เนื่องจากธนาคารฯ เห็นว่าความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลนั้น มิใช่ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน จึงไม่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีกทั้งคณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยว่าพนักงานของธนาคารฯ ทั้งสองรายไม่มีความผิดทางอาญา

(๒) กรณีอดีตพนักงานของธนาคารฯ รายนาย อ. ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางอาญาและความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง ฐานเป็นพนักงาน เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด และความผิดอื่นตามมาตรา ๖ มาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งธนาคารฯ ได้ลงโทษไล่ออกนาย อ. ไปก่อนแล้วนั้น ธนาคารฯ จะมีคำสั่งลงโทษตามมติที่ชี้มูลความผิดทางวินัยในครั้งนี้ซึ่งเป็นมูลเหตุที่ต่างกันได้อีกหรือไม่

(๓) การที่ธนาคารฯ เห็นว่า การชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงของพนักงาน แม้จะระบุข้อที่เป็นความผิดวินัยไม่ร้ายแรง จึงดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามข้อบังคับธนาคารฯ เป็นการดำเนินการที่ถูกต้องแล้วหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) พิจารณาข้อหาหรือของธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ) ผู้แทนสำนักงาน ป.ป.ช. และผู้แทนธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นในแต่ละประเด็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า โดยที่มาตรา ๒๘ (๒)^๓ และมาตรา ๙๑^๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้มีหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดทางวินัยในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน โดยในส่วนความผิดที่เกี่ยวข้องกันนั้น หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดทางวินัยฐานใดฐานหนึ่งตามความผิดสามฐานหลัก อันได้แก่ ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจที่จะชี้มูลความผิดทางวินัยที่เกี่ยวข้องกับความผิดหลักทางวินัยนั้น อันเป็นการกระทำความผิดที่ต่อเนื่องหรือกระทำขึ้นเนื่องจากการกระทำความผิดสามฐานหลักที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลแล้ว ไปในคราวเดียวกันได้ โดยหากเป็นกรณีที่มีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป ประกอบกับมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง^๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม

^๓มาตรา ๒๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ไต่สวนและมีความเห็นกรณีมีการกล่าวหาผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ผู้ใดมีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่ หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

(๒) ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร่ำรวยผิดปกติ กระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ฯลฯ

ฯลฯ

“มาตรา ๙๑ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วมีมติวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดที่เกี่ยวข้องกัน ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้ามีมูลความผิดทางอาญา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสารหลักฐาน สำเนาอิเล็กทรอนิกส์ และคำวินิจฉัยไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวัน เพื่อให้อัยการสูงสุดยื่นฟ้องคดีต่อไป

(๒) ถ้ามีมูลความผิดทางวินัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสารหลักฐาน และคำวินิจฉัยไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนภายในสามสิบวันเพื่อให้ดำเนินการทางวินัยต่อไป

“มาตรา ๙๘ เมื่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา ๙๑ แล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหา ให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหาแล้วแต่กรณี

ฯลฯ

ฯลฯ

การทุจริตฯ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งได้รับสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก โดยให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วย การบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา^{๓๓} ดังนั้น การชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะผูกพันผู้บังคับบัญชา จึงต้องเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดตามขอบหน้าที่และอำนาจในการไต่สวนและวินิจฉัยชี้มูลความผิดตามที่กล่าวมาข้างต้น ทั้งนี้ เป็นไปตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๑ และคณะที่ ๒) ในเรื่องเสร็จที่ ๓๔/๒๕๖๓^{๓๔} และความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๓๒๐/๒๕๖๓^{๓๕} เรื่องเสร็จที่ ๑๔๐๓/๒๕๖๔^{๓๖} และเรื่องเสร็จที่ ๕๐๓/๒๕๖๗^{๓๗}

สำหรับกรณีตามข้อหาข้อนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า กรณีเบิกเงินสินเชื่อครบถ้วนทั้งที่การก่อสร้างยังไม่แล้วเสร็จ ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่านาง ส. และนาย ฐ. ได้กระทำความผิดในทางอาญาตามที่กล่าวหา ข้อกล่าวหาในทางอาญาไม่มีมูลให้ข้อกล่าวหาดตกไป แต่การกระทำของนาง ส. และนาย ฐ. มีมูลความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์เที่ยงธรรม และประพฤติดนอยู่ในความสุจริต กระทำหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อย่างใดอันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรมหรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่ฐานไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง แบบแผน ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงานของธนาคาร และต้องสนใจในระเบียบปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการในหน้าที่ของตน ฐานกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดกฎหมาย และฐานกระทำการ

^{๓๓}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอบทวนความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา กรณีการดำเนินการทางวินัยกับข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัย ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๑๒ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๓๔}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยกับพนักงานส่วนท้องถิ่นกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดที่มีใช้การกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วน ที่ นร ๐๙๐๔/๓๑๔ ลงวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๓๕}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ชี้มูลความผิดทางวินัยที่มีใช้ฐานทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๔/๒๒๒ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๓๖}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาโทษทางวินัยกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดทางวินัยพนักงานและอดีตพนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในความผิดที่มีใช้ฐานทุจริตต่อหน้าที่ ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ลับ ที่ นร ๐๙๐๔/๘๙ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๗ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ตามข้อ ๔๙.๓.๘^{๑๐} ข้อ ๔๙.๓.๑๑^{๑๑} ข้อ ๔๙.๗.๗^{๑๒} และข้อ ๔๙.๗.๘^{๑๓} แห่งข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยการทำงานและสวัสดิการของพนักงาน และลูกจ้างของธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑ แต่โดยที่การขี้อมูลความผิดทางวินัยทั้ง ๔ ฐานความผิดของ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนี้ไม่เป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ซึ่งเป็นความผิดสามฐานหลัก คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจขี้อมูลว่ามีการกระทำความผิดทางวินัยในความผิดที่เกี่ยวข้องกันตามข้อบังคับ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ฯ ดังกล่าวได้ ดังนั้น การขี้อมูลความผิดทางวินัย ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนี้จึงเป็นการขี้อมูลความผิดทางวินัยที่มีได้อยู่ในขอบหน้าที่ และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีผลผูกพันผู้จัดการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยในฐานะ ผู้บังคับบัญชาของนาง ส. และนาย รฐ. ผู้ถูกกล่าวหา ที่จะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิด ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ

ประเด็นที่สอง เห็นว่า ในความผิดกรณีเบิกเงินสินเชื่อบริษัทรวมทั้งที่การก่อสร้าง ยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งธนาคารฯ ยังมีได้ดำเนินการทางวินัย แต่ธนาคารฯ ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกนาย อ. ไปแล้ว ในฐานความผิดที่แตกต่างกัน โดยมีคำสั่งไล่ออกมีผลเมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ก่อนวันที่ มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ฯ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กำหนดให้ธนาคารฯ สามารถดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานไปแล้วได้^{๑๔} กรณีจึงเป็นไปตามหลักกฎหมายทั่วไป คือ จะต้องพิจารณาตามกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะกระทำ ความผิด เว้นแต่จะปรากฏว่ากฎหมายที่ใช้บังคับในภายหลังจะมีผลเป็นคุณแก่ผู้ถูกกล่าวหามากกว่า

^{๑๐}ข้อ ๔๙ วินัยซึ่งพนักงานและลูกจ้างต้องรักษา มีดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

๔๙.๓ การปฏิบัติหน้าที่ มีดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

๔๙.๓.๘ ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เที่ยงธรรม และประพฤติตนอยู่ในความสุจริต ห้ามกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาผลประโยชน์อย่างใด อันอาจเป็นทางให้เสียความเที่ยงธรรม หรือความไว้วางใจในการปฏิบัติหน้าที่

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๑}๔๙.๓.๑๑ ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง แบบแผน ขั้นตอน และวิธีการปฏิบัติงาน ของธนาคาร และต้องสนใจในระเบียบปฏิบัติงานของส่วนราชการ หรือสถาบันอื่นที่เกี่ยวข้องกับกิจการในหน้าที่ของตน

^{๑๒}๔๙.๗ ห้ามมิให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้ตรวจงาน กระทำการล่วงเกินคุกคาม หรือก่อความ เดือดร้อนรำคาญทางเพศต่อพนักงานหรือลูกจ้างในสถานที่ทำงาน

ฯลฯ

ฯลฯ

๔๙.๗.๗ ต้องไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดกฎหมายที่มีโทษทางอาญาโดยเจตนา

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓}๔๙.๗.๘ ต้องไม่กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เช่น ประพฤติตนเป็นคนเสเพล เสพของมีนเมาจนไม่สามารถครองสติได้ หมกมุ่นในการพนัน กระทำหรือยินยอมให้ผู้อื่นกระทำการอื่นใดซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ของตน เป็นต้น

^{๑๔}ข้อบังคับธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย ฉบับที่ ๘ ว่าด้วยการทำงานและสวัสดิการของ พนักงานและลูกจ้างธนาคาร พ.ศ. ๒๕๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่ ๑๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๖

ทั้งนี้ ตามแนวความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑) ในเรื่องเสร็จที่ ๑๕๙๐/๒๕๖๔^{๑๕} และเมื่อพิจารณาข้อบังคับของธนาคารฯ ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่นาย อ. ยังไม่พ้นจากตำแหน่ง พนักงานของธนาคารแล้ว ไม่ปรากฏว่า มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ธนาคารฯ สามารถดำเนินการทางวินัยหรือสั่งลงโทษทางวินัยแก่พนักงานธนาคารฯ ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานไปแล้วได้ ดังนั้น ผู้จัดการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาจึงไม่สามารถพิจารณาโทษทางวินัยตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. แก่นาย อ. อดีตพนักงานซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงานไปแล้วได้

ประเด็นที่สาม เห็นว่า แม้การชี้มูลความผิดทางวินัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในกรณีนี้มีได้อยู่ในขอบหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่มีผลผูกพันผู้จัดการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยที่จะต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีมติ แต่การแจ้งมติชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวไปยังผู้จัดการธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทยนั้น ย่อมมีผลเป็นการแจ้ง เสนอแนะ หรือบอกกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบว่า มีผู้ได้บังคับบัญชากระทำความผิดทางวินัย ผู้บังคับบัญชาจึงมีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ที่ใช้บังคับแก่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไป

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ตุลาคม ๒๕๖๗

^{๑๕}บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การพิจารณาโทษทางวินัยแก่อดีตพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมสวัสดิการและสวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี